

Аляпушкін Є.

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

кафедри аудиту

Західноукраїнський національний університет

м. Тернопіль, Україна

ЛОГІСТИЧНА СИСТЕМА ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність дослідження логістики в умовах воєнного стану зумовлена тим, що логістичні ланцюги стають критично вразливими до ризиків безпеки, руйнування інфраструктури, обмежень пересування, дефіциту ресурсів і різких коливань попиту. У таких умовах порушення постачання сировини, пального, комплектуючих і готової продукції безпосередньо впливає на безперервність виробництва, виконання договірних зобов'язань і фінансову стійкість підприємств, а також на забезпечення населення товарами першої необхідності. Тому логістика перетворюється з допоміжної функції на стратегічний фактор виживання та відновлення економіки.

Додаткову значущість проблематиці надає необхідність швидкої адаптації логістичних систем до диверсифікації маршрутів і постачальників, формування резервів, зміни складської мережі, використання альтернативних видів транспорту, посилення контролю за ризиками та витратами. В умовах невизначеності зростає роль оперативного планування, координації з контрагентами, прозорості інформаційних потоків і цифрових інструментів моніторингу, які дозволяють своєчасно виявляти відхилення та приймати рішення в режимі близькому до реального часу [1].

Логістичні системи мають ключове значення для підприємства, оскільки забезпечують узгоджену організацію постачання, транспортування, складування, виробництва та збуту як єдиного процесу. Завдяки цьому підприємство отримує потрібні ресурси й доставляє продукцію клієнтам у

необхідній кількості, належної якості, у визначені строки та з мінімальними витратами. Ефективна логістика скорочує час обороту запасів, зменшує втрати від простоїв, надлишкових запасів і затримок, підвищує прозорість руху матеріальних потоків і дає змогу швидко реагувати на відхилення.

Логістична система виступає базовою ланкою логістичної концепції та охоплює взаємопов'язані процеси й елементи, через які організовується та аналізується рух матеріальних і супровідних інформаційних потоків. За своєю природою вона є складною економічною системою, що характеризується здатністю швидко пристосовуватися до змін зовнішнього середовища, реагувати на нові умови та зберігати керованість завдяки притаманним їй специфічним ознакам (рис. 1).

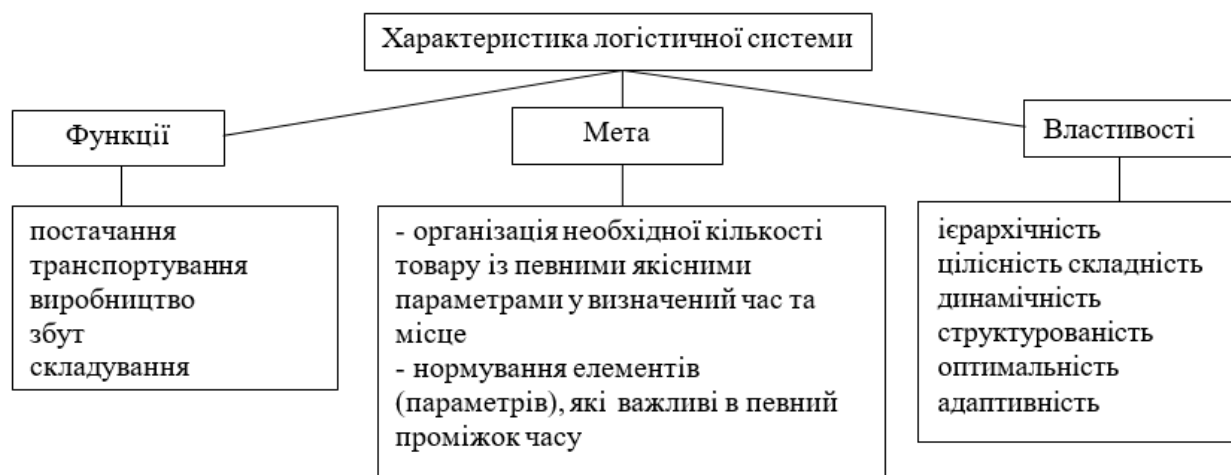

Рис. 1. Складові логістичної системи [2]

Логістична система як цілісна управлінська конструкція охоплює сукупність взаємопов'язаних функцій, мету та властивості, що визначають її роботу. Її функціональне наповнення включає постачання, транспортування, виробництво, збут і складування. Постачання забезпечує підприємство необхідними ресурсами через організацію закупівель і взаємодію з контрагентами, транспортування відповідає за переміщення матеріальних потоків і своєчасну доставку, виробництво узгоджує потреби в матеріалах із виробничими планами, збут забезпечує доведення готової продукції до

споживача, а складування підтримує процеси приймання, зберігання, комплектації та обліку запасів.

Метою логістичної системи є організація постачання потрібної кількості товару або ресурсів із визначеними якісними параметрами у встановлений час і конкретне місце, а також нормування ключових елементів і параметрів логістики в певному проміжку часу. Реалізація цієї мети здійснюється з урахуванням властивостей логістичної системи, зокрема її ієрархічності, цілісності та складності, що відображають багаторівневу структуру й взаємозалежність елементів. Водночас система є динамічною та структурованою, оскільки функціонує в умовах постійних змін і водночас підлягає регламентації, вимірюванню та управлінню. Її орієнтація на оптимальність передбачає досягнення найкращого співвідношення витрат, часу та якості, а адаптивність забезпечує здатність швидко реагувати на відхилення, збої та зміни зовнішнього середовища [3].

Крім економічного ефекту, логістична система впливає на конкурентоспроможність: стабільність поставок і прогнозованість термінів доставки формують довіру клієнтів, підвищують рівень сервісу та зміцнюють ринкові позиції. В умовах нестабільності зовнішнього середовища (коливання попиту, дефіцит ресурсів, логістичні ризики) саме логістична система визначає здатність підприємства підтримувати безперервність діяльності, швидко адаптуватися до змін і зберігати стійкість. Таким чином, логістика є не лише допоміжною функцією, а стратегічним інструментом управління витратами, ризиками та якістю обслуговування.

Список використаних джерел

1. Ковбаса О. М., Холохоленко Д. С., Чалий Д. Р. Аспекти визначення ефективності логістичної діяльності підприємства. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2019. Випуск 3 (20). С. 242-248.
2. Лихолат С. М., Ковальчук І. С. Характеристика матеріальних потоків у

**XIV Міжнародна науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
5 грудня 2025 року, м. Тернопіль**

логістичній системі підприємства. Ефективна економіка. 2025. № 5. URL:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2025_5_113

3. Лучко М. Р. Вплив зовнішньої фінансової допомоги на макроекономічну стабільність України: окремі питання аудиту. Фінанси та облік в умовах глобальної невизначеності та безпекових ризиків: збірн. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. студ. і молод. вчених (м. Тернопіль, 27 трав. 2025 р.). Ч. 1. Тернопіль: ЗУНУ, 2025. С. 43-45.